

ΑΘΗΝΑΙΣ

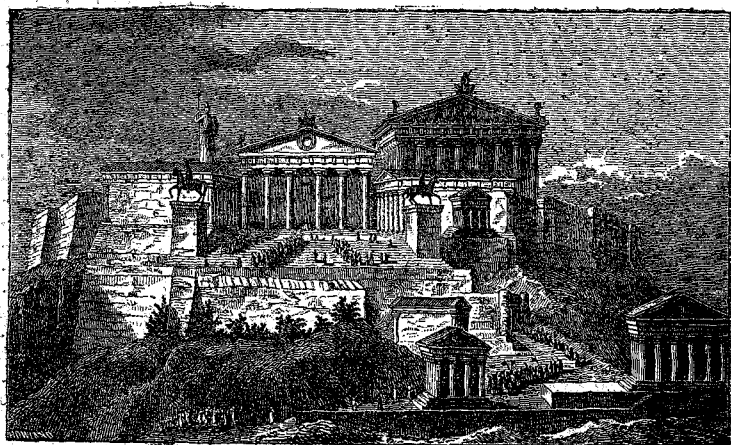
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

1876

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΘΗΝΑΙΩΣ
(Ὁδὸς Ἑρμοῦ ἀριθ. 261.)

1876.

ΠΙΝΑΞ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Ἀδραχὺμ Αἰγυλόν	Σελ. 67, 74
Ἀγάπη	25, 65
Ἀδελφὴ μου Αἰκατερίνη (ἡ)	68.
Αἰνίγματα	8, 16, 24, 32, 40, 48, 56, 72, 80, 92, 101
Ἀνδρῶδες γ. χ.	18
Ἀνθη καὶ φύλλα	31,
Ἀνάγλυφον τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς	62
Ἀναμνήσεις κατὰ τὸ θέρος 1876.	82
Ἀξία θυγάτηρ (ἡ)	57
Ἀδρατος κύσμος	5, 13
Ἀποροι παῖδες	72
Βάρος ἡλιακοῦ φωτός	92
Βιβλικά ἐταιρία	49
Γεωγραφία παγκόσμιος	3
Γυναικὸς περὶ	79, 93
Γεώργιος Οὐάσιγκτων	26, 33
Γρίφοι	80, 91
Δάσοι τῆς Οἰκουμένης	91,
Δαδιδ Λίδιγκτων	54, 62
Διαμαρτύρησις ἀδικουμένης	29.
Διάγγελμα Προέδρ. Ἀμερικῆς πρὸς τοὺς παῖδας	89
Δὸν Πέτρος	75
Ἑθνικὴ ἐκδοσις ἀγίων Γραφῶν	2
Ἑλλάδος Γεωγραφία	3, 15, 19, 28
Ἑλεὼν πτωχὸν δανεῖζει Θεῷ	44
Ἑρζεγοβίνη	52
Εὐσέβεια	41,
Ζῶα	88, 98
Ἰαπωνία περιήγησις	95
Θρησκευτικὸν αἰσθημα	73, 81
Καταστατικὴ φιланθρωπικῶν καταστημάτων	35
Κάτοπτρον τοῦ μέλλοντος	10
Κόρη τῆς σχολῆς τῶν ἀπόρων	10
Κορινθιακοῦ κιονοκράνου καταγωγή	15
Κολοσσαίων	50
Καλὴ μου θεία ὥραία δὲν εἶμαι ἀλλὰ κακή	30
Κύπρου ἀρχαιοτήτες	98
Λίαν ἀρμόζοντα ἐνδύματα	88
Λιθοξόος	26
Μαραθονομάχος	54
Μέσα φωτισμοῦ.	73, 86, 94
Μουσικὰ ὄργανα	59
Νεότης (ἡ)	17
Νεδζὶ ἡ βοήμη	22
Ὀλίγαι λέξεις πρὸς τοὺς ἀναγνώστας	1
Παιδικὴ βιβλιοθήκη	30, 38, 44, 54, 67, 74, 88
Παροιμίαι Ἰταλικαί	61
Παροιμίαι Κινεζικαί	100
Πενταχιλίδιτρον κολοκύνθιον	14
Πίστις ἐλπίς ἀγάπη	9
Ποικίλα	8, 16, 24, 32, 40, 48, 56, 91, 100
Πομφόλυγες ἐκ σάπωνος	38

Ποιήσεις	Σελ. 24, 32, 40, 48, 90
Προβλήματα	8, 24, 32, 48, 56
Συναυλία	99
Συνδιασμός ἡθικῆς καὶ θρησκείας	2
Σπήλαιον Φιγκάλ	30
Τελευταῖαι συμβουλαὶ πατρὸς	44
Τυφλὴ, κωφὴ, ἄλαλος· βλέπουσα, ἀκούουσα καὶ λαλοῦσα	37
Τουρκοφάγος Νικήτας	41
Τηλεγραφικὸς ὑπερωκεανικὸς κώλως	69
Φιλαυτία Φιλαργυρία	33
Φίλη Ἑλένη	79
Φύσεως τῶν ζώων περὶ	88
Φριτίφ	39, 47, 64, 65, 80, 90
Φωνὴ ἐκ τῶν φυλακῶν	72
Χαρακτήρ ὁραιότητος	43
Χιρτετισμός	58

ΠΙΝΑΞ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

Ἡ πάλαι Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν	4
Τεμάχιον λευκίτιδος θεώμενον διὰ μικροσκοπίου	5
Πολυθάλαμον, Τροχίτης, Σκόληξ	6
Ὁ Χ. Χ. Ἀνδρῶν ἐν τῷ γραφεῖω του	12
Κεφαλὴ μυίας θεωμένης διὰ τοῦ μικροσκοπίου	13
Πενταχιλίδιτρον Κολοκύνθιον	14
Κιονόκρανον Κορινθιακῆς στήλης	15
Νεότης	20
Μανιάται	21
Οὐάσιγκτων	28
Ἀκταί	29
Σπήλαιον Φιγκάλ	31
Πάγοι τοῦ Βορρᾶ	36
Φιλαργυρία	37
Τουρκοφάγος Νικήταρ	42
Ἑρζεγοβίνειοι	44
Θέα τοῦ Μοστάρ	45
Κολοσσαίων	51
Λίδιγκτων καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ	52
Ἀριστίνοος	53
Μουσικὰ ὄργανα	60
Ἰταλικαὶ παροιμίαι	61
Ἀνάγλυφον τοῦ ναοῦ Ὀλυμπίου Διὸς	62
Ἀποροι παῖδες	68
Ὁ μικρὸς Αἰγυλὸν ὁ πατήρ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ	69
Δὸν Πέτρος	76
Ὁ Αἰγυλὸν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου	77
Γρίφοι	80, 92
Ἑργαστήριον Ράπτου	84
Ἑπαυλις ἐν Ἰαπωνίᾳ	85
Κύπρου ἀρχαιοτήτες	96
Συναυλία	97

ΕΤΟΣ Α'.

ΑΘΗΝΑΙ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1876

ΑΡΙΘ. 1

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. ν. 3—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ „ „ 3:50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΠΑΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν 15
29—Γραφεῖον ὁδ. Βουλῆς—29

ΟΛΙΓΑΙ ΛΕΞΕΙΣ

πρὸς τοὺς ἀναγινώσκοντας.

Ἀναγνωρίσαντες τὴν παρ' ἡμῖν κοινῶς αἰσθανομένην ἑλλειψιν ὀργάνου εἰς τὴν ἐν γένει ἀνάπτυξιν, ἅμα δὲ καὶ τέρψιν τῆς νεότητος ἀποδιδέποντος, ἀναλαμβάνομεν τὴν ἐκδοσιν τῆς Ἀθηναῖδος, εἰς τὴν συνταξιν τῆς ὁποίας θέλουσι λαμβάνει μέρος ἐνδιαφερόμενα πρόσωπα ἀμφοτέρων τῶν γενῶν. Συναισθάνομεθα τὴν εὐθύνην, ὡς καὶ τὸ δυσχερὲς τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ πεποιθότες εἰς τὴν ἀγαθὴν συνδρομὴν τῶν ὑπὲρ τῶν νέων ἐνδιαφερομένων, ὡς καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν διάθεσιν τοῦ νὰ ὑποστώμεν πάντα κόπον καὶ πᾶσαν θυσίαν πρὸς εὐδωσιν αὐτῆς, εἰσερχόμεθα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν σκοποῦ τόσο ἀγαθοῦ μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου.

Ὡνομάσαμεν τὴν ἐφημερίδα ταύτην Ἀθηναῖδα διότι ἐν τῇ διαγωγῇ καὶ ἰδίως ἐν τῷ ἱερῷ συνθήματι «πίστις καὶ σοφία» τῆς νεαρᾶς καὶ ἀγαθῆς Ἀθηναῖδος εὐρίσκομεν ἀκριβῶς τὸν σκοπὸν, ὃν εἰχομεν ἐκδίδοντες ἐφημερίδα τῶν Νέων.

Οὐδενὸς διαφεύγει τὴν γνώσιν, ὅτι ἐν τοῖς χρόνοις τῆς ἀκμῆς τοῦ Βυζαντίου, Ἀθηναῖς, ἡ θυγάτηρ Λέοντος τοῦ Ἀθηναίου, ἡζιώθη τοῦ τίτλου αὐτοκρατορίας, γενομένη σύζυγος Θεοδοσίου τοῦ II. διὰ μόνον τὰ προσόντα αὐτῆς, τὴν χριστιανικὴν δηλ. πίστιν καὶ τὴν σοφίαν.

Σοφὴ ὅσω καὶ ὥραία ἡ Ἀθηναῖς δεκατετραετίς ἔτι ἐκλήθη φιλόσοφος. Λέγεται ὅτι, ὅτε ἐλθοῦσα εἰς διενέξεις πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς κύτης, ζήτουσα τὸ ἀνηκόν αὐτῇ ἐκ τῆς πατρικῆς κληρονομίας, ἔλαβον εἰς ἀπάντησιν: Σὺ ἔχεις τὴν καλλιτέραν μερίδα καὶ ὅτι εἰς ἡμᾶς μὲν τὰ κτήματα, εἰς σὲ δὲ τὰς γνώσεις τοῦ ἐκληροδότησεν ὁ πατήρ.

Πτωχὴ καὶ ἄπειρος ἡ νεαρὰ φιλόσοφος μετέβη εἰς τὴν βασιλεύουσαν, ὅπως ἐκεῖ ἐπικαλουμένη τὴν συμπαθειαν καὶ τὴν συνδρομὴν τῆς βασιλείας διεκδικήσῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ λάβῃ δικαιοσύνην. Ἐνταῦθα δὲ ἡ φυσικὴ καλλονὴ καὶ τὸ ἔξοχον τοῦ πνεύματός της ἐκέρδησεν ὑπὲρ αὐτῆς τὴν βασιλείαν.

Τοῦ πνεύματος αὐτῆς ἀρκούντως πεφωτισμένου ὄντος ὑπὸ τῆς φιλοσοφίας, ἅμα γνωρίσασα τὰς ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου, εὐθὺς ἠσπάσθη αὐτὰς καὶ ἐδέχθη τὸ Χριστιανικὸν βάπτισμα μετονομασθεῖσα Εὐδοκία καὶ ἐξομώσασα τὰς πλάνας τῆς εἰδωλολατρίας. Μετ' οὗ πολὺ δὲ ἡ ἄπορος ἀλλ' ἐνάρτεος καὶ εὐσεβῆς Ἀθηναῖς ἀνέρχεται εἰς αὐτὸν τὸν θρόνον τῆς Ῥωμαϊκῆς αυτοκρατορίας ὡς μόνον προσὸν φέρουσι τὸ σύνθημα «πίστις καὶ σοφία».

Ἡ Ἀθηναῖς ἐκδιδόμενη ἅπαξ τοῦ μηνὸς εἰς τὸ σχῆμα τοῦ πρώτου φύλλου καὶ διὰ δύο ἢ πλείονων, ὅσω τὸ ἐπιτρέπει ἡ ἀνάπτυξις τῆς τέχνης ἐν Ἑλλάδι, καλῶν εἰκόνων κοσμουμένη, θέλει περιλαμβάνει,

α' Ὑλὴν ἀφορώσαν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ θρησκευτικοῦ παρὰ τοῖς νέοις αἰσθήματος καὶ ἐν γένει εἰς τὴν ἡθικὴν αὐτῶν μόρφωσιν.

β') Ὑλὴν ὠφέλιμον, τερπνὴν καὶ περιέργον, ἐν εἰδει διηγημάτων προτοτύπων τε καὶ ἐκ μεταφράσεων.

γ') Ἐκ τῶν ἐπιστιμῶν διάφορα.

δ') Περιηγήσεις καὶ γεωγραφικὰ διαφόρων χωρῶν, ὧν θὰ προτιμᾶται πάντοτε ἡ Ἑλλάς.

ε') Βιογραφίας.

ς') Ποιήματα καὶ

ζ') Ὑπὸ τὸν τίτλον ΠΟΙΚΙΛΙΑ ἐκτὸς τῶν διαφόρων στατιστικῶν ἀνεκδότων, αἰνίγματα, γρίφοι, εἰκόνας, λογογρίφους, προγλήματα, κλειδάς καὶ ἄλλα τοιαῦτα πρὸς ἄσκησιν τοῦ νοῦς κατάλληλα. Πρὸς δὲ

και συντόμους βιβλιογραφίας, δσαν βιβλίων αντίτυπον ήθελεν αποσταλῆ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν αὐτῆς.

Οὐδέποτε δὲ καὶ κατ' οὐδένᾳ λόγον θέλει ἀναμιγνύεσθαι εἰς τὴν ἐνεργὸν πολιτικὴν.

Τῆς ἐφημερίδος τέλος ταύτης ἡ ἐτήσια καὶ προπληρωτέα συνδρομὴ ὥρισθη·

Διὰ μὲν τοὺς ἐν Ἑλλάδι εἰς Δρ. 2.—

Διὰ δὲ τοὺς ἐν τῷ Ἑξωτερ. » » 2:50

Πᾶσα—πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀθηναίδος—ἐπιτολὴ πρέπει νὰ ᾖται ἀπηλαγμένη τυχυδρομικῶν τε-
λῶν.

Ἐν Ἀθήναις, Ἰανουάριος 1876.

Ἡ Διεύθυνσις.

ΣΥΝΑΙΑΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΘΕΙΚΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ἡ φύσις εἶναι τόσῳ ἀσθενῆς, ὥστε οἱ δίκαιοι ἄνθρωποι, οἵτινες τυγχάνουσιν ἀθηρηκοί, μὲ φοβίζουσι διὰ τῆς κινδυνώδους ἀρετῆς των, ὡς οἱ σχοινοβάται μὲ τὴν κινδυνώδη ἰσορροπίαν των.

De Levis.

Οἱ νομοθέται, οἵτινες ἀπορρίπτουσιν ἐν ταῖς νομοθεσίαις αὐτῶν τὴν ἰσχὺν τῆς θρησκείας ἀναγκάζονται διὰ τοῦτο νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι, τὸ ἀτόμικόν συμφέρον ἐνοῦται μετὰ τοῦ δημοσίου· ἀλήθεια ἀναμφισβήτητος, ἀλλὰ περιπεπλεγμένη ἐν τῇ ἀναπτύξει αὐτῆς, καὶ τὴν ὁποῖαν δύναται τις νὰ υπαγάγῃ ἀνεπαισθήτως εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀμφισβητησίμων ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ἀμφιβάλων δογμάτων, ἂν δὲν ἐπὶ ῥῆστο διὰ τοῦ κύρους αὐτῆς ἀρωγὸς ἡ θρησκεία.

Πρέπει εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀναλόγως τῆς φύσεως καὶ τῆς κοινωνικῆς αὐτῶν θέσεως ἄλλοιαι τις ἢ ἡ τοῦ συλλογισμοῦ ἐξουσία, ἥτις νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, διότι τὰ καθήκοντα ταῦτα ἄρχονται πρὶν ἢ τὸ πνεῦμα ἀναπτύχθῃ, καὶ ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ ἄνθρωπος ἀρχίζει νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.

Οὐδὲν ἄλλο λοιπὸν ὀφείλει τόσῳ τὰ ἔθνη καὶ πρὸ πάντων τὰς κοινωνίας ὡς ὁ συνδυασμὸς τῆς ἠθικῆς μετὰ τῆς θρησκείας. Ὁ συνδυασμὸς οὗτος καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων δείκνυται ἀληθῆς, διότι ἔχει ἐν αὐτῷ ἐγκεχαρραγμένον τὸν χαρακτήρα τοῦ μεγαλείου καὶ μεγαλοπρεπῆ σκοπὸν, δηλ. τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν.

Ἡ θρησκεία εἶναι ἡ μόνη ἠθικὴ δύναμις, ἥτις ἐπενεργεῖ ἰσχυρῶς ἐπὶ τοῦ λαοῦ καὶ ἔχει μὲν καὶ αὐτὴ τὰς συγκεχυμένας καὶ μακρινὰς ἀποικονίσεις τῆς, ἀλλ' αὐταὶ φαίνονται βαθέως ἐγκεχαρραγμέναι ἐν τῇ ἀναπτύξει τῆς, πολικῆς κοινωνικῆς τάξεως. Ἡ φύσις

ὅφ' ἧς ὁ ἄνθρωπος περιστοιχίζεται, τὰ θαυμάσια ταύτης, ἅτινα τὸν ὠθοῦσιν εἰς τὴν παραδοχὴν, ὄντος ὑπερτάτου συνδυαζόμενα μετὰ τῆς συνειδήσεώς του, ἥτις ἐνισχύει αὐτὸν εἰς διακρίσιν τοῦ καλοῦ ἀπὸ τοῦ κακοῦ, ἀποτελοῦσι τὰ πρῶτα τῆς θρησκευτικῆς ἐξουσίας στοιχεῖα.

Ἐν τούτοις ὁ λαὸς, ὅστις ἀπεκδεδυμένος τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ ἠναγκασμένος νὰ κερδίῃ τὴν ὑπαρξίν του διὰ τῆς ἐργασίας, ὁ λαὸς ὁ θεωρῶν ὅλας τὰς ὑπεροχὰς ἀποτελέσματα τύχης, ὁ παραδεδωμένος εἰς τὰς ἐπιθυμίας του, ὁ λαὸς τέλος, οἷος παρουσιάζεται ἐν τῇ κοινωνικῇ τάξει του, ἥθελεν ἀποδοῖ ἀνεπαισθήτως σύνθεσις ὄντων ἀκοινωνήτων ἐὰν ἐστέρητο τοῦ διαλάμποντος τῆς θρησκείας φωτός, ἐὰν δὲν ἐλάτρευε τινα, ἐὰν ἡ ἰδέα ἐνὸς Θεοῦ δὲν εἴχῃ ποτε ριφθῇ εἰς τὴν καρδίαν του καὶ ἐὰν τέλος οἱ ἀρμόδιοι ἤθελον ἀμελήσει νὰ προσφέρωσιν εἰς αὐτὸν τὴν ὑψηλὴν ταύτην ὑπηρεσίαν, καθ' ἣν ἡλικίαν αἱ ἐντυπώσεις εἰσὶ ζωηρότεραι.

Ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ θρησκεία εἶναι ἡ ἐγγύτης τῶν πολυτιμωτέρων ἡμῶν ἀγαθῶν. Καὶ ὁποῖος ἀρά γε θὰ ᾔτο ὁ ἄνθρωπος ἐὰν ἔζη ἄσχετος μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ ὄντος, μετὰ τινος λογικοῦ αἰτίου, ἐὰν ᾔτο πλᾶσμα τοῦ κοινωτοῦ ἢ τις τῶν ἀναριθμητῶν ἐκείνων τυφλῆς φύσεως βολῶν; Καὶ δυνατόν μὲν νὰ ἐνησχολεῖτο πως εἰς τὸν προορισμὸν του, ἀλλὰ πᾶσα ἰδέα τιμῆς καὶ δόξης ἥθελεν εἶσθαι διὰ παντὸς κερχωρισμένη τοῦ νόματός του.

Τέλος, βλέπων ἑαυτὸν ὡς μηδὲν ἐν τῷ ἀπείρῳ. βλέπων ἑαυτὸν ἐρρημένον ἐν τῇ στιγμιαίᾳ ζωῇ του εἰς τὴν ματαιότητά πάσης ἐλπίδος, θέλει ἀπορρίψει καὶ αὐτὰς τὰς προσδοκίας τοῦ μέλλοντος ἀποστρεφόμενος οὕτω τὰς κοινωνικὰς ἰδέας, αἵτινές εἰσι καὶ αὐταὶ προσδοκώμεναι καὶ ἐγκαταλείπων τὸν δημοσίον συμφέρον δὲν θὰ ζῇ ἢ διὰ τὸ παρὸν παραιτούμενος πάσης ἄλλης σκέψεως.

Οὐδεμία ἀρετὴ δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῇ συνθήκῃ ταύτῃ, μηδ' αὐτῆς τῆς ἠθικῆς ἐξαιρουμένης, ὅταν ἀφαιρέσῃ τις ἀπ' αὐτῆς τὸ διάστημα, τὰ ἐλατήρια τῶν μακρορυσμένων ἀμοιβῶν καὶ τὴν ἐν μελλούσῃ ζωῇ ἀνταπόδοσιν.

Εἶναι ὑψηλὴ, πρωτότυπος ἐν τῷ κόσμῳ ἡ σκέψις τῆς ἐσκεμμένης ταύτης ταλαντεύσεως μετὰ τῶν παθῶν καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἠθικῆς, τῶν στιγμιαίων ἐντυπώσεων καὶ τῆς μελλούσης προσδοκίας. Ἀλλ' ἡ ἰδέα αὕτη ἧς οἱ ἐλίγμοι ἔχουσι τοσαύτην ἔκτασιν ᾗτο ἄρά γε ἄγνωστος εἰς τοὺς πεπαιδευμένους, οἵτινες ἐνησχολήθησαν ἀπαθῶς εἰς τὰς κοινωνικὰς ἰδέας; Ἐν τούτοις ἐδογματίζον ὅτι: Ἡ θρησκεία οὐδὲν ἔχει τὸ κοινὸν πρὸς τὴν πολιτικὴν. Ὡς τῆς πορώσεως! καὶ ὅμως ἡ θρησκεία μόνη, καὶ μάλιστα ἡ χριστιανικὴ, κρατεῖ τὴν ἐσωτερικὴν τάξιν τῶν ἐκλειπουσῶν τῆς πολιτικῆς δυνάμεως καὶ διατηρεῖ τὴν ἀρμονίαν αὐτῆς, ὅποταν οἱ πολλοὶ ἀπαρνοῦνται τὴν ἰσχύν τῆς,

καὶ καθ' ἣν τυχμὴν οὐδεὶς θέλει πλέον νὰ ἀκούσῃ τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς ἀξιώσεις τῆς. Ἀποδείξτε δὲ τοῦτο τὰ ἔθνη ἐκεῖνα ἅτινα, βάρβαρα, ἐν τῇ ἀποσυνθέσει αὐτῶν ἀσπαρθέντα τὸν Χριστιανισμόν, ἀνῆλθον εἰς τὰς ὑψυλότερας βαθμίδας τῆς κοινωνικῆς καὶ ἠθικῆς ἀναπτύξεως. — Διότι τὰ ἔθνη καὶ ἡ βασιλεία τὰ ὁποῖα δὲν ᾔθελον Σὲ δουλεύει θέλουσιν ἀφηνεσθῇ καὶ τὰ ἔθνη ἐκεῖνα θέλουσιν ὁλοκλήρως ἐρημωθῇ » (Πσ. ζ'. 12.)

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Elisée Reclus

Δὲν εἶναι τὸ πρῶτον ἔργον τοῦ Elisée Reclus ἡ Παγκόσμιος Γεωγραφία· πλείστα ἄλλα ἔργα γεωγραφικὰ, γεωλογικὰ καὶ ἀστρονομικὰ τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως, ὡς ἀδάμαντες, μετὰ ἀναριθμητῶν διατριβῶν του ἐν τοῖς ἀναριθμητοῖς περιοδικοῖς τῆς Γαλλίας, κοσμοῦσι τὴν βιβλιοθήκην τῆς Γαλλικῆς φιλολογίας. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνταῦθα μόνον περὶ τῆς γεωγραφίας του πρόκειται, μόνον περὶ τοῦ φιλολογικοῦ τούτου κολοσσοῦ, θέλομεν δι' ὀλίγων πραγματευσθῇ.

Χίλια τυπογραφικὰ φύλλα μεγάλου ὀγδόου ἐκδιδόμενα ἐπὶ 10 συνεχῇ ἔτη ἀνὰ δύο καθ' ἑβδομάδα καὶ ἀποτελέσοντα δέκα ὀγκωδεστάτους τόμους ὁκτώ χιλιάδων σελίδων, ἰδοὺ τί κινεῖ ἡμᾶς νὰ ὀνομάσωμεν τὸ ἔργον τοῦτο κολοσσόν.

Βαθύνουσι, ἀκριβέστα, σαφῆναι, κρίσεις, εἶναι αἱ κυριώτεραι ἀρεταὶ αἱ κοσμοῦσαι τὸ σύγγραμμα. Ἐξάξοισαι διαφορὰ εἰκόνες, 2,000 γεωγραφικοὶ πίνακες ἐν τῷ κειμένῳ καὶ πλείστοι ἄλλοι χρωματιστοὶ πρόσθετοι ἐν αὐτῷ θέλουσιν κοσμεῖν τὸ σύγγραμμα τοῦτο, οὕτινος καὶ ἄνευ αὐτῶν ἡ ἀκριβεία καὶ μόνη εἶναι ἀρκετὴς κόσμος.

Ἐκ τῶν ὀγδοήκοντα σελίδων, 2, ὁ ἔξοχος συγγραφεὺς ἀφιερεῖ εἰς τὸν λαὸν καὶ τὴν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος ἀποσπώμενα μέρη τινα, ἅτινα παραθέτομεν τοῖς ἀναγνώσταις, ὅπως ἔστω καὶ ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων, κρίνωσι περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου.

Ἀλήθεια ἐνιαχοῦ μὲν πικρά, ἀλλ' ἀναγκαία, καὶ αἱ τὸ ὅλον ἔργον κοσμοῦσαι ἀρεταὶ φαίνονται εὐθὺς πρὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ πρᾶσεκτικοῦ ἀναγνώστου, ὅστις βεβαίως ἐκ τούτων θέλει ἐκτιμῆσαι ἀναλόγως καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ὅλου ἔργου. Ἰδοὺ ταῦτα.

ΕΛΛΑΣ

ΕΠΩΡΙΣ ΕΝ ΣΥΝΟΛῳ*

Ἡ Ἑλλάς· περιορισμένη εἰς τὰ στενὰ αὐτῆς ὄρια πρὸς Νότον τοῦ Ἀμβρακικοῦ καὶ Παγασιτικοῦ κόλπου

* Τὸ μέρος τοῦτο ἐκ δώδεκα σελίδων συγκεῖμενον παραθέτομεν ὁλοκλήρως ὡς πολλοῦ λόγου καὶ μετ' ἐπιστάσεως μελέτης ἄξιον διὰ πάντα Ἑλλήνας.

εἶναι χώρα 50,000 τετραγ. χιλιομέτρων ἀποτελοῦσα πλέον ἢ τὸ δεκάκις χιλιοστὸν μέρος τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Ἀπεράντων χωρῶν, ὡς λ. χ. τῆς Ρωσικῆς αὐτοκρατορίας, ἐπαρχίας, εὐρύτεραι τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲν ἔχουσι τὸ διακρίνον αὐτὰς τῶν πέριξ· καὶ τὸ ὄνομα τῶν μόλις εἶναι ἐγκεχαρραγμένον ἐν τῇ μνήμῃ ἡμῶν. Πόσας ὅμως ἀπεναντίας ὁ τόσῳ μικρὸς οὗτος τόπος τόσῳ ἄσημος ἐν τῷ χάρτῃ μας ἐν συγκρίσει πρὸς μεγάλα βασίλεια διεγείρει ἐν ἡμῖν ἀναμνήσεις! Οὐδὲν τῆς γῆς μέρος ἐφθασεν εἰς βαθμὸν πολιτισμοῦ, ἀρμονικώτερον ἐν τῷ συνόλῳ καὶ εὐμενέστερον ἐν τῇ ἐν γένει τοῦ ἀτόμου ἀναπτύξει ὅσω ἡ μικρὰ αὐτὴ γωνία. Καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, ἔτι, ἂν καὶ μεταβάλλεται εἰς κύκλον ἱστορικὸν ἀσυγκρίτως εὐρύτερον ἢ τὸν ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων, ὀφείλομεν ἐντούτοις νὰ στρέψωμεν πάντοτε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν πρὸς τὰ ὀπίσω διὰ νὰ θεωρῶμεν τοὺς μικροὺς τούτους λαοὺς τῆς Ἑλλάδος, οἵτινες ἔμειναν διδάσκαλοι ἡμῶν ἐν τῇ τέχνῃ καὶ μυσταγωγοὶ ἐν ταῖς ἐπιστήμασι. Ἡ πόλις, ἥτις ὑπῆρξε «τὸ σχολεῖον τῆς Ἑλλάδος» εἶναι ἔτι διὰ τῆς ἱστορίας καὶ τῶν παραδειγμάτων τῆς τὸ σχολεῖον ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου. Μετὰ εἰκοσιν αἰώνων παρακμὴν δὲν ἔπαυσε νὰ μᾶς φωτίζει· ὡς οἱ ἐσβεσμένοι ἦδη ἐκεῖνοι ἀστέρες, ὧν αἱ ἀκτίνες ἐξακολουθοῦσι νὰ φωτίζωσι τὴν γῆν.

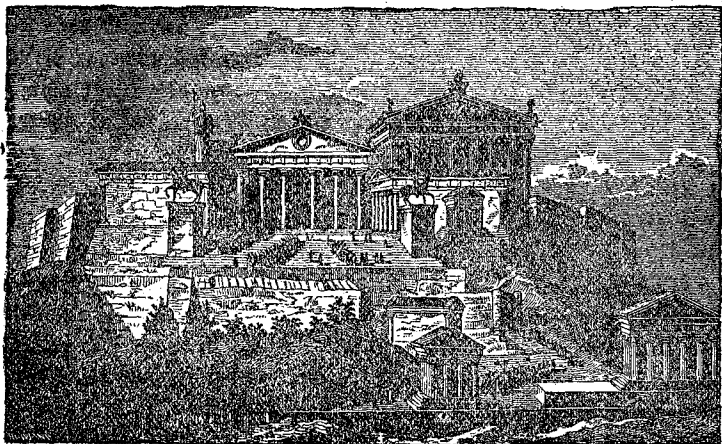
Εἶναι πρόδηλον ὅτι εἰς τὴν γεωγραφικὴν τῆς Ἑλλάδος θέσιν πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν τὸ τόσῳ ἔξοχον μέρος, ὅπερ οἱ λαοὶ τῆς ἐξετέλεσαν ἐπὶ μακρὰν τῆς παγκοσμίου ἱστορίας περίοδον. Καὶ ὄντως φυλαὶ ὁμοίαις τάξεως, ἀλλὰ κατοικοῦσαι χώρας ἥττον εὐτυχεῖς λ. χ. οἱ Πελασγοί, οἵτινες θεωροῦνται ὡς πρόγονοι τῶν Ἀλβανῶν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ὑπερπηθῶσιν τὸν βάρβαρον βίον, ἐν ᾧ χρόνῳ οἱ Ἕλληνες ἐτίθεντο ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν χαράττοντες αὐτοῖς ὁδοὺς τῶς ἀγνώστους. Ἐὰν ἡ Ἑλλάς, ἡ ἐν τῇ νῦν γεωλογικῇ περιόδῳ διασχιζομένη τόσῳ θαυμασίως ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἐξηκολούθει νὰ ᾖται, ὅ,τι ἦτο κατὰ τὴν τρίτην περίοδον, εὐρεῖα τουτέστιν ἡπειρωτικὴ κοιλὰς, προσκεκολλημένη εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Λιβύης καὶ διατρεχομένη ὑπὸ λεόντων καὶ ρινόκερῶν, ἡ δύνατο ποτὲ νὰ κατασταθῇ ἡ πατρίς τοῦ Φειδίου καὶ τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Δημοσθένους; Οὐχί, βεβαίως. Θὰ ᾔτο, ὅ,τι εἶναι σήμερον ἡ Ἀφρική, καὶ μακρὰν τοῦ νὰ ᾖται προστάτις τοῦ πολιτισμοῦ, ἥθελε περιμένει ὅπως ἡ πρόωσις φέροι αὐτὸν πρὸς αὐτὴν ἔξωθεν. Πλὴν εἶναι ἀληθὲς ὅτι, ἐνεκὰ τῆς ὁλοπενεγῆς θυνομένης εὐρύτητος τοῦ ὀρίζοντος, ἦν παρέχουσιν αἱ ἐμπορικαὶ ὁδοί, ἡ Ἑλλάς ἐμειώθη μικρὸν ἀναλόγως τοῦ γνωστοῦ κόσμου καὶ ὅτι τέλος ἀπώλεσε τὰ προνόμια ἐκεῖνα, ἅτινα εἶχον ἐξασφαλίσαι αὐτῇ τὸ κατ' ἀρχὰς ἡ γεωγραφικὴ θέσις καὶ ὁ κατάλληλος τῶν παραλίων τῆς σχηματισμός.

Ὁ Ἑλληνικὴ χερσόνησος εἶχε τὸ προτέρημα πρὸ τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας τοῦ νὰ ᾖται ὅλως προφυλαγμένη πρὸς Βορρᾶν δι' ἐγκαρσίων ἐρυμάτων

δρέων. διὰ τοῦτο χάρις εἰς τὰ προστατευτικά ταῦτα προπύργια ἡ Ἑλληνικὴ γεωργία ἠδυνήθη νὰ ἀναπτυχθῇ χωρὶς νὰ φοβηθῇ ἐν τῇ βλασῇ της τὰς ἐνοχλήσεις τῶν ἀλλεπαλλήλων εἰσβολῶν τῶν βαρβάρων. Πρὸς Βορρᾶν καὶ Ἀνατολὰς τῆς Θεσσαλίας, ὁ Ὀλυμπος, τὸ Πήλιον καὶ ἡ Ὄσσα ἀποτελοῦσι πρὸς τὸ μέρος τῆς Μακεδονίας τὰ πρῶτα καὶ ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια. Πρὸς τὰ σύνορα τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος καὶ Θεσσαλίας δευτέρον ἀπαντᾷται ἔρυμα· ἡ ἀπόρροῦς σειρὰ τῆς Ὀθρυος.

Πέραξ τοῦ Μελισσίου κόλπου νέον κώλυμα κλείει τὴν δίοδον· πρέπει νὰ διεισδύσῃ τις μεταξὺ τοῦ βράχου καὶ τῆς θαλάσσης διὰ τοῦ στενοῦ τῶν Θερμοπυλῶν. Ἀφ' οὗ διέλθει δὲ τὰ ὄρη τῆς Λοκρίδος, ἵνα κατέλθῃ εἰς τὴν πεδιάδα τῶν Θηβῶν μένει ἐτι νὰ διέλθῃ τὸν Πάρνηθα ἢ τὰς ὑπωρείας τοῦ Κυθαίρωνος, πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὴν παιδιάδα τῆς Ἀττικῆς· ἐκείθεν δὲ ὁ Ἰσθμὸς ὑπερασπίζεται δι' ἄλλων ἐγκαρσίων ἔρυμάτων ἐξωτερικῶν προπυργίων τῆς μεγάλης δρεϊνῆς

καὶ ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως. Εὐρέως ἀνοιγομένη πρὸς τὸ Αἰγαῖον διὰ τῶν κόλπων καὶ τῶν λιμένων της, προστατευομένων ὑπὸ ἀναριθμῶν νήσων καὶ ὡς τόπων σιτοδοσίας καὶ ὡς τόπων καταφυγίου, ἡ Ἑλλὰς ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ λίαν εὐκόλως εἰς κερδοφόρους συναλλαγὰς μὲ τὰ μᾶλλον πεπολιτισμένα ἔθνη, ἅτινα ἔζων εἰς τὴν ἀπέναντι ἀκτὴν τῶν δδοντωτῶν παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Οἱ ἄποικοι τῆς Ἰωνίας δὲν μετέφερον ἀπλῶς μόνον σιτία καὶ ἐμπορεύματα εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν Ἀθηναίους καὶ Πελασγοὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς μύθους, καὶ τὰς ποιήσεις, καὶ τὰς τέχνας τῆς πατρίδος τῶν. Καὶ ἐν γένει διὰ τε τοῦ σχηματισμοῦ τῶν παραλίων καὶ διὰ τῆς διαθέσεως τῶν δρέων της ἡ Ἑλλὰς κατέχει, οὕτως εἰπεῖν, θέσιν ἐφόρου ἐπὶ τῆς Ἀνατολῆς, ὅθεν ἤλθον αὐτῇ τὰ φῶτα ἀπὸ τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους αἱ χερσόνησοι ἐκτείνονται ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος αἱ πλείονες διασπείρονται νῆσοι· ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ὥ-

Ἡ πάλαι Ἀκρόπολις.

ἀκροπόλεως τῆς Πελοποννήσου.* Πολλοὶ πολλάκις παραβάλλουσι τὴν Ἑλλάδα πρὸς σειρὰν δωματίων, ὧν αἱ θύραι εἰσὶ στεφνῶς μεμοχλευμένα· δύσκολον τὸ νὰ εἰσέλθῃ τις ἐν αὐτοῖς· πλὴν δυσκολώτερον τὸ νὰ ἐξέλθῃ διὰ τοὺς φυλάσσοντας αὐτά. ὁ δὲ Michelet λέγει, « ἡ Ἑλλὰς ὁμοιάζει πρὸς τριπύθμενον παγίδα δύνασθε νὰ εἰσέλθῃτε, ἀλλ' ἅμα εἰσέλθῃτε εὐρίσκασθε αἰχμάλωτος πρῶτον ἐν Μακεδονίᾳ κατόπιν ἐν Θεσσαλίᾳ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Θερμοπύλαις καὶ τῷ Ἰσθμῷ. Ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐντεῦθεν τοῦ Ἰσθμοῦ εἶναι δύσκολον τὸ νὰ εἰσδύσῃ τις· καὶ ἡ Λακεδαιμόνιος διὰ τοῦτο ἦτο ἐπὶ πολὺ ἀπρόσβλητος.

Ἐν ἐποχῇ, καθ' ἣν ἡ ναυτιλία ἐτι καὶ εἰς θαλάσσης κεκλεισμένης ἦν ἐπικίνδυνος, ἡ Ἑλλὰς ἐπροστατεύετο ὑπὸ τῆς θαλάσσης κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν κατοίκων τῆς ἀνατολῆς· τοῦδε μὲν ὁμῶς χώρα προσεκάλει μᾶλλον αὐτῆς τοὺς ναυτιλλομένους· εἰς εἰρήνῃ·

* Ἡ Ἀκρόπολις τῆς Ἑλλάδος.

σαύτως παραλίας ἀνοίγονται οἱ εὐθετώτεροι καὶ μᾶλλον προπεφυλαγμένοι λιμένες καὶ ἐκτείνονται ἐντὸς τῶν ἡμικυκλίων τῶν δρέων αἱ προσφορώτεροι δι' ἐγκατάστασιν πολυαριθμῶν πολιτειῶν γαίαι. Ἐν τούτοις ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει, ὡς ἡ Τουρκία, τὸ ἐλάττωμα τοῦ νὰ στερῇται σχεδὸν ἀμέσου μετὰ τῆς Δύσεως συγκοινωνίας ἕνεκα πλατείας τινος ζώνης δρέων ἀποκρήμνων ἢ ἀκτῶν ἀποτόμων. Τὸ Ἰόνιον πέλαγος εἶναι, ἀληθῶς εἰπεῖν, πλατὺ καὶ ἔρημον πρὸς δυσμὰς τῆς Πελοποννήσου· ἀλλ' ὁ Κορινθιακὸς κόλπος, ὅστις διασχίζει κατὰ πλάτος ἐλόκληρον τὴν Ἑλληνικὴν χερσόνησον καὶ ἡ σειρὰ τῶν Ἰονίων νήσων ἐκ τῶν ὁποίων βλέπει τις μακρόθεν τὰ ὄρη τῆς Ἰταλίας ἔπρεπε νὰ ᾔναι πρόδρομος, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὴν ναυτιλίαν τῶν δυτικῶν θαλασσῶν. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ Ἀκαρναῖες, οἵτινες ἐγίνωσκον τὴν τέχνην τοῦ κτί-
ζειν θόλους πολὺ πρὶν ἢ γνωρίσασιν αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι, ἠδυνήθησαν, χάρις εἰς τὸ ἐμπόριον, νὰ διδᾶ-

ξῶσι τὴν τέχνην τῶν εἰς τοὺς ἰταλικοὺς λαοὺς ἀργότερον δὲ οἱ Ἕλληνες ἀκόπως κατέστησαν οἱ ἐπολιτισταὶ ὅλου τοῦ τῆς δυτικῆς μεσογείου κόσμου.

Ἰδιαίτατον χαρακτηριστικὸν τῆς Ἑλλάδος θεωρουμένης ἐν τῷ σχηματισμῷ τοῦ ἐδάφους της εἶναι ὁ μέγας ἀριθμὸς μικρῶν πεδιάδων, ἀνεξαρτήτων καὶ χωριζομένων ἀλλήλων διὰ βράχων καὶ περιτειχισμάτων δρέων. Τὸ κατ' ἀρχὰς ἡ διάθεσις τῆς χώρας παρυσιάζετο εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν ἑλληνικῶν φυλῶν εἰς πληθὺν αὐτονόμων δημοκρατειῶν. Ἐκάστη πόλις εἶχε τὸν ποταμὸν της, τὸ ἀμφιθέατρον τῶν λόφων ἢ δρέων της, τὴν ἀκρόπολιν της, τοὺς ἀγροὺς της, τὰς φυτείας, καὶ τὰ δάση της· πᾶσαι σχεδὸν ἐπίσης εἶχον τὴν πρὸς τὴν θάλασσαν ἐκβολὴν τῶν (τῶν λιμένα τῶν). Ὅλα τὰ ἀναγκαῖα εἰς κοινωνίαν ἐλευθέραν στοιχεῖα εὐρίσκοντο ἡνωμένα εἰς τὰς μικρὰς ταύτας πολιτείας· ἡ δὲ γειτνίασις ἀντιπάλων πόλεων ἐξ ἴσου

εὐκινῆσαι τοῦ κύματος. Ἐκπαλαὶ ἔχουσιν ἀφῆθῃ εἰς τὸ πάθος τῶν ταξιδίων. Ὅταν οἱ κάτοικοι πόλεως τινος ἐπληθύνοντο ἀναφορικῶς πρὸς τὴν τρέφουσαν αὐτοὺς χώραν, ἐσπευδον νὰ ἀποστείλωσιν ἀποικίας ὡς φωλεὰ μελισσῶν· διέτρεχον τὰς ὄχθας τῆς Μεσογείου, ἵνα εὕρωσι θέσιν ἀναπολοῦσαν εἰς αὐτοὺς τὴν πατρίδα καὶ ἀνεγείρωσιν ἐν αὐτῇ νέαν ἀκρόπολιν. Οὕτως ἀπὸ τῆς Μαιώτιδος λίμνης μέχρις ἐντεῦθεν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν καὶ ἀπὸ τῆς Τανάϊδος καὶ τοῦ Παντικαπαίου μέχρι Κάδικος καὶ Τίγγιτος ἀνέτελλον παντοῦ ἑλληνικαὶ πόλεις. Χάρις δὲ εἰς τὰς διεσπαρμένας ταύτας ἀποικίας, πολλὰ τῶν ὁποίων ὑπερέρρησαν καὶ τὰς μητροπόλεις τῶν κατὰ πολὺ καὶ κατὰ τὴν δόξαν καὶ κατὰ τὴν δύναμιν, ἡ καθαυτὴ Ἑλλὰς, ἡ Ἑλλὰς τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν καὶ τῆς δημοκρατικῆς αὐτονομίας ἐτελεύτησεν, ἀφ' οὗ ἐξεχείλισεν εὐρέως ἐκτὸς τῆς κοιτίδος της καὶ κατέλαβε διά-

Τεμάχιον λευκίτιδος θεώμενον διὰ μικροσκοπίου.

προστατευομένων ὑπέθαλπεν ἄμιλλαν διαρκῆ, ἥτις συχνάκις ἐξετρέπετο εἰς πάλιν καὶ μάχας. Αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου ἐπηύξανον τὴν πολιτικὴν διαφορὰν· ἐκάστη τούτων ὡς καὶ αἱ πολιτεῖαι τῆς Ἑλληνικῆς χερσονήσου εἶχεν ἰδρυθῇ εἰς πόλιν δημοκρατουμένην· παντοῦ ἡ πολιτικὴ προκάταρξις ἀνεπτύσσετο ἐλευθέρως· οὕτω δὲ καὶ ἡ ἐλαχίστη τοῦ Ἀρχιπελάγους νήσος ἠδυνήθη νὰ παραγάγῃ ἄνδρας μεγάλους ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Ἐὰν ὁμῶς ἕνεκα τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἐδάφους, τῆς πληθύσεως τῶν νήσων καὶ χερσονήσων της ἡ Ἑλλὰς διαιρεῖται ἐπ' ἄπειρον, οὐχ ἥττον εἶναι μία ἕνεκα τῆς θαλάσσης ἥτις τὴν περιβρέχει, τὴν διασχίζει, τὴν τέμνει εἰς θυσάνους, καὶ δίδει εἰς αὐτὴν ἐκτακτον παράστασιν ἀκτῶν. Οἱ κόλποι καὶ οἱ ἀπειράριθμοι λιμένες τῆς Ἑλλάδος ἔχουσι καταστήσει τοὺς λαοὺς τῶν παραλίων τῆς ἀμφιβίου, ὡς τοὺς ὀνομάζει ὁ Στράβων· οἱ Ἕλληνες ἔχουσιν ἐν ἐκτοῖς τι τῆς

φορα μέρη τοῦ περιβάλλου τῆς μεσογείου. Ἀναφορικῶς πρὸς τὸν ἀρχαῖον κόσμον, οἱ Ἕλληνες ἦσαν ὅτι οἱ Ἀγγλοὶ σήμερον. Ἡ ἀξιοσημείωτος ἀναλογία, ἣν ἡ μικρὰ Ἑλληνικὴ χερσόνησος καὶ αἱ γειτνιάζουσαι νῆσοι παρουσιάζουσιν πρὸς τὸ Βρετανικὸν ἀρχιπέλαγος, κείμενον ἀκριβῶς εἰς τὸ ἄλλο τῆς Ἠπείρου ἅκρον ἀνευρίσκεται ἐπίσης εἰς τὴν κλῆσιν τῶν κατοικούντων αὐτάς ἐθνῶν.

ΑΩΡΑΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Δὲν εἶναι πάντοτε ἀνάγκη, ὡς ὁ Κολόμβος, νὰ διατρέξῃ τις κινδύνους θαλάσσης καὶ ξηρᾶς διὰ νὰ ἀνακαλύψῃ κόσμον. Ὁ Γαλιλαῖος, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ τὴν στέγην του, τῇ βοήθειᾳ μόνον τῶν διόπτρων του κατέπτεψε τὰ ὄρη τῆς Σελήνης, προώδευσεν μέχρι τῶν δορυφόρων τοῦ Διὸς καὶ ἐφθασεν ἕως εἰς τὰ ἀθροί-

σμάτα ἐκεῖνα τῶν ἡλίων, ἅτινα σχηματίζουν τὸν Γαλαξίαν. Οὕτως ἤρξατο ἡ ἀνακάλυψις κόσμου ἀπείρως μεγάλου.

Μετὰ καιρὸν ὁ Ὀλλανδὸς *Leeuwenhoek* κατεσκεύασε μικροσκόπιον, δι' οὗ ἀνεκάλυψε τὸν ἀπείρως μικρὸν κόσμον.

Οἱ κάτοικοι τοῦ νέου τούτου κόσμου ζῶσι παντοῦ παρ' ἡμῖν καὶ ἐν ἡμῖν ἡ ὑπαρξίς των εἶναι στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τῆς ἡμετέρας.

Σταγὼν ὕδατος, θεωμένη διὰ τοῦ μικροσκοπίου, παρουσιάζει τὸ θαυμαστὸν θέαμα ὡκεανοῦ, ἐν ᾧ μικρὰ καὶ κοῦφα ὄντα πλέουσιν εὐχαρίστως ἀνερχόμενα καὶ κατερχόμενα, περιστρεφόμενα, βαλλίζοντα ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἢ συστρεφόμενα περὶ ἑαυτὰ μὲ τὴν ἐπισημότητα στρεφομένου δροβίσου.

Ἀδύνατον εἶναι νὰ περιγράψωμεν τοὺς ποικίλους τύπους τῶν ζωῶν τούτων, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ τίνα τούτων ἀλάσσουσιν μορφήν ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παρατηρητοῦ. Εἶναι σκωληκοειδῆ, ὡς εἰδῆ καὶ ἐπιμήκη. Λαμβάνουσι μορφήν στροβίλου, κωδονίσκου, σφαίρας, τριγώνου ἢ ῥόδου· κατέρχονται ὡς δάκρυα, ἀνέρχονται ὡς πομπόλυγες, ἔρπουσιν ὡς ἔρπετά, ἀσπαίρουσιν ὡς σκώληκες καὶ διατρέχουσι τὸ διάστημα τῆς σταγόνος, ὡς βολίδες. . . πλὴν ὁ γενικὸς χαρακτήρ των εἶναι ἀπεριόριστος ἀδηφαγία καὶ ὑπερβολικὴ καὶ ἀπαυστος ζωηρότης· πᾶσαν ὥραν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς κινούνται· ὁ ὕπνος καὶ ἡ ἀναψυχὴ τοῖς εἶναι ἄγνωστα.

Ὅτε μὲν σχηματίζουν κοινωνίας ἀναριθμήτους ζῶντα ἐν τελείᾳ ἁρμονίᾳ, ἄλλοτε δὲ συνάπτουσι φονικωτάτας μάχας κινουντα κατ' ἀλλήλων ζωηροτάτας καὶ ἀλλεπαλλήλους φάλαγγας.

Καὶ τινὼν μὲν τούτων ἡ ζωὴ διαρκεῖ ἐπὶ ὥραν, ἄλλων δὲ ἐπὶ ὑλόκληρον ἡμέραν· ἐκεῖνα δὲ ὅσων ἡ ὑπαρξίς παραταθῇ ἐπὶ ἐβδομάδα θεωροῦνται ὡς πατριάρχαι, ἰδόντες παρελθόντας αἰῶνας καὶ γενεάς.

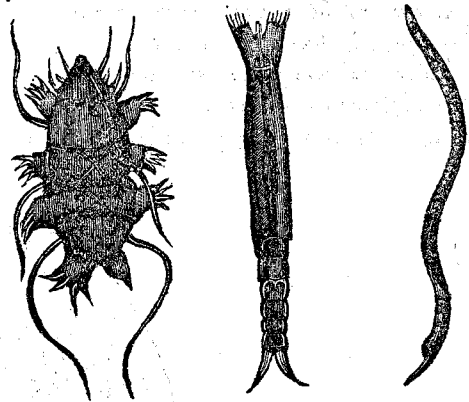
Εἶδη τινὰ τούτων ἀντέχουσι καὶ εἰς τὸ σφοδρώτερον ψῦχος, εἰς τὸ ὅποιον ἄνθρωπος δὲν θά ἀντίχῃ, καὶ ἐξέρχονται ζῶντα ἐκ τῆς διαλυομένης χιόνος· ἄλλα δὲ δὲν εὐχαριστοῦνται, ἢ ἐν θερμότητι ζέοντος ὕδατος.

Δὲν παρουσιάζουσι δὲ ὀλιγωτέρας ποικιλίας ἐν τῷ ἀναστήματι, ἢ ἐν τῇ μορφῇ των. Τὰ πάντα εἶναι σχετικὰ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ὑπάρχουσι μικρὰ καὶ δι' αὐτὰ εἶ τα ὄντα, ὧν ἡ εὐτέλεια ὑπεκρυβεῖται αἰσθήσεως μας.

Εὐρίσκονται ζωῶντα παντοῦ εἰς κάθε μέρος τοῦ κόσμου· ἐν τῷ ἀέρι, ἐν τῷ ὕδατι, ἐν τοῖς σώμασι τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων· κατοικοῦσιν εἰς τὰ γλυκερά, ὡς καὶ εἰς τὰ ἀλμυρά ὕδατα, εἰς τὰ κινούμενα, ὡς καὶ εἰς τὰ λιμνάζοντα· καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ εἴπωμεν; εἰς τὸ αἷμα μας, εἰς τοὺς μύς, εἰς τὰ ὄργανα τοῦ σώματός μας! Τὰ παράσιτα ἀποτελοῦσι μέρος τῆς ὑπάρξεώς μας· ζῶσιν ἐξ ἡμῶν! Καταπίνομεν μυριάδας ἐν ἐκάστη πόσει μας καὶ δὲν βροφῶμεν ὀλιγώτερον ἐν τῇ ἀναπνοῇ μας.

Καὶ ἐὰν εἶναι περιστάσεις, καθ' ἃς εἶναι δι' ἡμᾶς ἐχθροὶ ἐπικίνδυνοι, οὐχ' ἥττον πολλάκις παρέχουσιν ἡμῖν μεγάλας ὑπηρεσίας· εἶναι τέλος ἐνεργητικὰ αἷτια τῆς ὑγιεινότητός μας.

Ἡ ζωὴ αὕτη κόνις, τὰ ἐμφυα ταῦτα ἄτομα μᾶς ἀπαλάττουσι τῆς τῶν ἐν ἀποσυνθέσει φυτῶν ζυμώσεως, ἥτις ἤθελε μολύνει τὸν ἀναπνεόμενον ἀέρα· πρὸς δὲ κατατρώγουσι καὶ τὰς σαρκὰς ὕλας, αἵτινες διαφθεύουσιν τὰ ὕδατα. Τὸ δὲ καλλίτερον εἶναι ὅτι τὰ ζωῶντα ταῦτα, ἅτινα μετ' οὐ πολλὴν ἡμετέραν αἷτια νόσου, καταστρέφονται μετὰ τῶν τῶν τρώγεται.

Πολυθάλαμον. Τροχίτης. Σκώλυς.

Αἱ κινούμεναι φάλαγγες των εἶναι ἀντικείμενον λείας μεγαλειότητος τοῦ εἶδους των ζωῶν· πολλὰ ἔντομα τρέφονται ἐκ τούτων· οἱ ἰχθύες καὶ τὰ πτηνὰ καταστρέφουσι τεραστίως ποσότητες· ἡ φάλαινά, τὸ ὑπερμέγεθες τοῦτο κῆτος, παχύνεται ἐκ τοιούτων ἀδιοράτων ζωῶν.

Οἱ φυσιολόγοι πολλὰ εἶδη τῶν μικρῶν τούτων ζωῶν ἀπαριθμοῦσιν· ἡμεῖς ὅμως μόνον ἐπὶ τινων τούτων θέλομεν ἐνδιατρίψαι.

Ὀνομάζουσι ὑγρογενῆ ἢ ὑγροδιαίτα ζωῶντα τίνα εὐρίσκόμενα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τοῖς ὑγροῖς· πλὴν, ἡ ὀνομασία αὕτη δίδεται ἐξαίρετως εἰς ζῶα τοῦ αὐτοῦ γένους μὲν, ἀλλ' ἀπαντῶμενα ἀλλαχοῦ.

Διὰ νὰ προμηθευθῇ τις ἐκ τούτων ἀρκεῖ νὰ μουσκεύσῃ φυτὰ ἐν τινὶ ἀγγεῖῳ. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ὕδατος καλύπτεται ὑπὸ ποικιλοχρόου ἀφροῦ, ὅστις δὲν εἶναι ἄλλο τι ἢ σωρὸς ζώντων ὑγρογενῶν. Ἐὰν τις τύχῃ νὰ ἴδῃ ταῦτα διὰ τοῦ μικροσκοπίου, βραίνει ἐξ ἐκπλήξεως· εἰς ἐκπληξιν ὅσῳ διακρίνη καθαρώτερον τὸν περίεργον σχηματισμὸν των.

Τινὰ τούτων ἔχουσι στόμα κοινωνοῦν μετὰ στομαχικῆς κοιλότητος ἀποληγοῦσιν συνήθως εἰς σχῆμα σάκκου· ἔχουσιν ὀδόντας, ὀφθαλμοὺς κυανοὺς ἢ ἐρυθροὺς οὐχὶ σταθεροῦ ἀριθμοῦ· ἄλλα δὲ ἔχουσιν ἕνα μόνον ὀφθαλμὸν, ὡς οἱ μυθολογούμενοι κύκλωπες, κέκτηνται ὅμως ἑκάτον στομάχους!!!

•Πρέπει νὰ ἔχῃ τις καλοὺς ὀφθαλμοὺς ἵνα ἴδῃ ἕνα ταῦτα•

Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὑπάρχουσι ζωῶντα τόσο μικρὰ,

ὥστε καὶ τὰ ἰσχυρότερα μικροσκόπια δὲν δεικνύουσιν αὐτὰ, ἢ ὡς στιγμὰς κινουμένας. Αἱ μονάδες, σωματίδια, ἅτινα φαίνονται, συγκείμενα ἐκ μιᾶς καὶ μόνης τῆς αὐτῆς ὕλης, ὡς ζῶντα μόρια· ἐνεκα ὅμως τοῦ διαφανοῦς τοῦ σώματός των δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀνιχνεύσῃ τις τὰ ὄργανά των.

Αἱ μονάδες διατηροῦνται διὰ τῆς ἐκπομπῆς ὠιδίων ἀποσπασμένων ἀφ' ἑαυτῶν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ὠριμάνσεώς των, καὶ σχηματίζονται νέας μονάδας.

ὑπολογίζεται ὅτι περὶ τὰ 500 ἑκατομμύρια μονάδων ζῶσιν ἐν ἀνέσει ἐπὶ σταγόνος ὕδατος· ὅθεν ἀφ' οὗ ὑπολογίζεται εἰς ἕν δισεκατομμύριον ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς δὲν εἶναι ἄσκοπον νὰ ὑπολογίσῃ τις ὅτι, τὴν σφαιρικὴν ἐπιφάνειαν κατοικεῖ πληθυσμὸς διπλάσιος τοῦ κατοικοῦντος ἐν σταγόνῳ ὕδατος!

Ὁ *Cuvier* ὠνόμασε τροχοφόρα ἢ τροχίτας γένος ζωῶν ἐχόντων πρὸ τοῦ στόματος αὐτῶν δύο λοβούς εἰς σχῆμα τροχῶν, οὓς κινεῖ μετὰ καταπληκτικὴν ταχύτητα καὶ κατ' ἐναντίαν τὸν ἕνα τοῦ ἄλλου διεύθυνσιν, ὡς δύο ἐν συμπλοκῇ τροχοί. Οἱ λοβοὶ οὗτοι εἶναι περιτειχισμένοι ὑπὸ ἀειπαλῶν βλεφαρίδων, χρησιμευσῶν αὐτοῖς ὅπως δι' αὐτῶν προκαλῶσιν ἐν τῷ ὕδατι μικρὰς δίνας, δι' ὧν ἔλκουσι καὶ βροφῶσι τὴν λείαν των· ἡ κίνησις ὅμως αὕτη μεταδίδεται εἰς τὸ ἀσθενὲς σῶμά των καὶ περιστρέφεται καὶ αὐτὸ περιγράφον ταχεῖς κύκλους. Μικρὰ νηματοειδῆς οὐρὰ τοῖς χρησιμεύει ὡς πηδάλιον.

Τοιαῦτα εἶναι τὰ εὐτυχῆ ταῦτα τροχοφόρα, ἅτινα ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἔχουσι καὶ τὸ προνόμιον τῆς ἀναστάσεως. Ἀφ' οὗ διατηρηθῶσι καλῶς ξηρὰ ἐπὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀρκετὸν χρόνον χωρὶς νὰ φανεωθῶσιν, ἀρκεῖ νὰ τὰ μουσκεύσῃ τις διὰ νὰ τὰ ἴδῃ εὐθὺς ἐξογκούμενα καὶ ἐπανερχόμενα εἰς τὴν ζωὴν.

Ὅλα τὰ ζωῶντα ἐν τούτοις δὲν εἶναι γυμνά. Εἶδη τινὰ μετὰ τῶν αὐτῶν, οἷα τὰ πολυθάλαμα καὶ τὰ νομισματοειδῆ, περιβάλλονται διὰ πυριτοειδοῦς ἢ τιτανώδους χελωνίου.

Τὰ πολυθάλαμα ταῦτα ἔβρυν ἐν ταῖς θαλάσσαις τῶν γεωλογικῶν ἐποχῶν· πλεονάζουσι δὲ ἐπὶ ἐν τοῖς ἀλμυροῖς ὕδασι ὅπου τὰ περιβλήματά των (λεθνήδες) ἀποτελοῦσι κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τὴν ἄμμον τοῦ βυθοῦ τῶν θαλασσῶν.

Ἡ κρητὶς (κοιν. πουρί) ὡς καὶ ὁ χάλιξ, ἅτινα χρησιμεύουσιν εἰς οἰκοδομὴν τῶν οἰκίδων, δὲν εἶναι ἡ σωρεῖα ζωῶν ἐχόντων τιτανώδες χελώνιον· καὶ πρᾶγμα ὅχι εὐχάριστον νὰ τὸ συλλογισθῇ τις, ἡ τρυγία ἢ καλύπτουσα τοὺς ὀδόντας μας σχηματίζεται διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου!

Εἶναι πασίγνωστον πλέον ὅτι ἡ σμηκτρίς (*Utricle*), ἡ ἐρυθρὰ αὕτη γῆ δι' ἧς καθαρίζουσι τὰ μαγειρικά σκεύη συντίθεται, σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου, ἐκ πυριτοειδῶν σκελετῶν ὑγροδιαίτων ζωῶν· ἀλλὰ, τὸ θαυμαστότερον, καὶ αὕτη ἡ λίθος ἢ χρησιμεύουσα εἰς ἀκόνισμα τῶν ξυραφίων, ἡ τόσῳ συμφυεῖς ἔχουσα τοὺς κόκκους, ἀποτελεῖται ἐξ ὀρυκτῶν περιβλημάτων

των ζωῶν, συνδεδεμένων διὰ σιλιγνίδος, οὐσίας, ἥτις ἀπαρτίζει τὸν χάλικα.

Καὶ ἄχρι μὲν τοῦδε εἶδομεν ὅτι ζωῶντα τίνα ἀποτελοῦσι τὴν οἰκοδομήσιμον ἡμῶν ὕλην, περιεργον ὅμως εἶναι ὅτι ἄλλα ἀποτελοῦσιν ὀρυκτὸν σιδήρου πολῦτιμον ἐν τε Σουηδίᾳ καὶ ἐν Πρωσσίᾳ· καὶ τέλος ὅτι, ἄλλα ἀποτελοῦσι τροφήν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον θρεπτικὴν. Εὐρίσκεται ἐν ἀφρονίᾳ παρὰ τὰς ὄχθας τῶν λιμνῶν τῆς Σουηδίας κόνις λευκὴ, ἀψηλάφητος σχεδόν, ἀνάλογος πρὸς τὴν κρητίδα· οἱ κάτοικοι τῶν χωρῶν ἐκείνων τὴν ἀποκαλοῦσιν *άλευρον τῶν ὀρέων* καὶ τὴν μινύουσι μετὰ τὴν ζύμην τοῦ ἄρτου των ἐν καιρῷ σιτοδείας. Τὸ μικροσκόπιον μᾶς διδάσκει ὅτι τὸ ἄλευρον τοῦτο δὲν εἶναι, ἢ ἀξιοθέατος συσσωρεύσεως ζωῶν ζώντων ἐν τοῖς ὕδασι τῶν λιμνῶν τούτων. Τὰ συντρίμματα ταῦτα ἐπισωρευόμενα ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, καὶ μὴ συνδεόμενα διὰ τῆς σιλιγνίδος ἀποτελοῦσιν παχέα στρώματα *άλευρώδους* γῆς.

Οἱ Ὀττομάκοι τοῦ Ὀρενὸκ τρέφονται ἐπὶ τίνα ὄραν τοῦ ἔτους διὰ λιπαρὰς τινος ἀργίλλου, ὁμοίας πρὸς μαστίχην, ἣν συνάγουσι παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν των· τὴν ὕλην ταύτην ζυμώνοντες σχηματίζουν μικροὺς πλακοῦντας, οὓς ξηραίνουσιν ἐν τῷ πυρὶ· ὅταν θέλουσι δὲ νὰ φάγωσιν ἐξ αὐτῶν τοὺς μαλακύνουσι μουσκεύοντες αὐτούς.

Ἄλλοι λαοὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς τρώγουσι χοῦν. Ὅσakis οἱ φυσιολόγοι ἐξήτασαν διὰ τοῦ μικροσκοπίου τὰς ἐδωδίμους ταύτας γαίας, ἀπέδειξαν δι' ἀναμφισβητήτων τεκμηρίων ὅτι ἀποτελοῦνται ἐκ συντρίμματων ζωῶν.

Οὕτω δὲν δυνάμεθα οὔτε εἰς τὴν καυστικὴν ἄμμον τῆς ἐρήμου νὰ βεβαιώσωμεν, οὔτε τὰς ὑψηλὰς τῶν ὀρέων κορυφὰς νὰ ἀναβῶμεν, οὔτε τοὺς πάγους τῶν πόλων νὰ ἐπισκεφθῶμεν, οὔτε τὰ ζοφερά τῶν θαλασσῶν καὶ τῆς ξηρᾶς σπῆλαια νὰ ἀνασκάψωμεν, χωρὶς νὰ ἀπαντήσωμεν ἀναριθμητῶν πληθύν εὐτελεστάτων ὄντων, ἔνθα οὐδ' ἴχνος ἀνθρώπου φαίνεται· καὶ ὅμως πάντα εἶναι ἴχνη δεικνύοντα τὴν ὑπαρξίν καὶ τὸν ἀγαθὸν χαρακτήρα τοῦ Δημιουργοῦ.

Τίς δὲν ἐθαύμασε καὶ δὲν θαυμάζει τὸ μεγαλεῖον τῆς φύσεως ὁσάκις εἰς ἐαρινὴν τινὰ πρωΐαν, ὅτε τὰ ἄνθη κύπτουσι χαριέντως ὑπὸ τὰς διαυγεῖς σταγόνας τῆς δρόσου, περιπατεῖ ἐντὸς ὠραίου κήπου, ἢ δάσους εὐθαλοῦς; Τίς δὲν εὐγνωμονεῖ εἰς τὸν παντοδύναμον Δημιουργὸν διὰ τὰ πολῦτιμα δῶρα τὰ ὅποια τῷ ἐπιδάφειλε καθ' ἐκάστην διὰ τῶν φυτῶν; Τίς λησμονεῖ ὅτι διέφυγε πολλάκις τὸν θάνατον βοηθείᾳ ἐνὸς ἄνθους ἢ ἐνὸς καρποῦ ἀγρίου συλλεγέντος ἐν τῇ ἐρήμῳ; Τίς γεωργός, τίς κηπουρός, τίς ἀνθοκόμος δὲν βλέπει καὶ δὲν περιποιεῖται, ὡς ἄλλα τέκνα του, τὰ φυτὰ παρὰ τῶν ὁποίων προσδοκᾷ πρόσδοτον, εὐημερίαν καὶ τέρψιν; — οὐδεὶς! Μόνον ψυχὴ φύσει κακὴ, ἀναισθητοῦσα πρὸς πᾶν ὅ,τι καλὸν καὶ ὠραῖον, ἐξαγρευθεῖσα διὰ τῶν ἀγενῶν παθῶν, ἀποθηριωθείσα διὰ τῆς ἀσεβείας δύναται νὰ πνίξῃ τὴν ἐμφυτον ταύτην στοργὴν

ἢ ἐνέκλεισεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου.

Μετὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς ἀρχάς τῆς υγιεινῆς φιλοσοφίας μόνον ἡ γλῶσσα τῆς φύσεως δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τῶν ἡθῶν παντὸς λαοῦ.

Θ. ΟΡΦΑΝΙΑΝΗΣ (γεωπονικά).

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Στατιστικά.—**Εφημεριδογραφία.**—Ἡ ἐμφάνις των ἐφημερίδων ἐν τῷ κόσμῳ ἡλλαξεν ὅλως διόλου τὴν κοινωνικὴν μορφήν αὐτοῦ. Ἐνεκὰ δὲ τούτου δὲν εἶναι ἄσκοπον νὰ μάθωμεν τὸ σωτήριον ἐκεῖνο ἔτος, τὸ ὁποῖον ἐπέφερεν εἰς ἕκαστον κράτος τὴν ἀναμόρφωσιν ταύτην. Οὕτως ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς πρώτης ἐποχῆς.

Ἐν Γαλλίᾳ ἡ πρώτη ἐφημερίς ἐξεδόθη τῷ 1605

» Βελγίῳ	»	»	»	1606
» Γερμανίᾳ	»	»	»	1615
» Ἀγγλίᾳ	»	»	»	1622
» Ὀλλανδίᾳ	»	»	»	1623
» Ἰσπανίᾳ	»	»	»	1626
» Σουηδίᾳ	»	»	»	1643
» Ἡν. Πολιτ.	»	»	»	1690
» Αὐστρίᾳ	»	»	»	1700
» Ῥωσίᾳ	»	»	»	1703
» Οὐγγαρίᾳ	»	»	»	1721
» Νορβηγίᾳ	»	»	»	1763
» Ἑλλάδι	»	»	»	1818
» Τουρκίᾳ	»	»	»	1825
» Σερβίᾳ	»	»	»	1841

Δὲν συμπεριλαμβάνονται ἐν τῷ ἄνω πίνακι ἡ Ἰταλία, ἐν ἣ ἡ πρώτη ἐφημερίς ἐξεδόθη τῷ 1563 καὶ ἡ Κίνα ἐν ἣ ἐξεδίδοντο ἐφημερίδες πρὸ αἰώνων.

Ἡ Φύσις εἶναι ὁ μόνος τεχνίτης εἰς ὃν τὰ πάντα εἶναι χρήσιμα· ὁ μόνος χημικὸς ἐν τῷ χημείῳ τοῦ ὁποίου οὐδὲν ἀπώλυνται· ὁ μόνος καλλιτέχνης, οὗτινος τὰ ἔργα ἀνεκτίμητα εἶναι ἀορίστως ποικίλα καὶ ἡ γονιμότης ἀνεξάντλητος.

Εὐεργεσίαι τοῦ πολέμου. Μετὰ τὸ πέραν τοῦ Γαλλογερμανικοῦ πολέμου κατεσκευάσθησαν διὰ λογαριασμὸν καὶ κατὰ διαταγὴν τῆς Γερμανικῆς κυβερνήσεως 200,000 ξυλίνων ποδῶν. Ἀγνοεῖται ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῶν ἐκ φελλοῦ χειρῶν.

Υγίειν.—Ἡ ἀθληταγία φρονεῖ 100 θύματα ὅπου ἡ μέθη φρονεῖ ἐν. Ὅποια λοιπὸν ἡ ἐκ τῆς ἀθληταγίας θνησιμότης! Οἱ Ῥωμαῖοι καὶ Ἕλληνες στρατιῶται λέγεται ὅτι ἔτρωγον ἅπαζ καθ' ἡμέραν.

Ἡ καθαριότης τῶν ὀδόντων συντελεῖ εἰς τὸ νὰ φυλάττῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς σήψεως. Ἡ ψήκτρα εἶναι χρήσιμος· ἀλλ' ἀσυγκριτωτέρως χρησιμώτερον εἶναι δέμα ὀδοντογλυφίδων.

Τὰ γεώμηλα εἶναι ἡ ἀσθενεστέρα καὶ οἱ ἰχθύες ἡ στερεωτέρα θρεπτικὴ τοῦ ἐγκεφάλου τροφή.

Τὸ φῶς ἐν γένει, καὶ πρὸ πάντων αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, συντελοῦσι τὰ μέγιστα εἰς τὴν υγίειαν καὶ

ἀναγνωρίζονται ὡς ἄριστα θεραπευτικὰ μέσα διὰ τοὺς πάσχοντας.

Ὁ λόρδος *Chatham* ἐγράφε ποτε εἰς τὸν ἀνεψιὸν του. «Γράψον εἰς τὰ παραπετάσματα τῶν θαλάμων σου: Ὁ μὴ ἐγκρίμενος ἐνωρίς οὐδέποτε θέλει ἀναδειχθῇ ἡ ποιήσῃ τι ἀξιωμακτικόν. Ὁ μὴ κανονίζων τὰς ἐργασίας τῆς ἡμέρας, καὶ μὴ ὀρίζων τὰς ὥρας ἐκάστης ἐργασίας, ἀλλ' ἐπιτρέπων εἰς ἄλλους νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς τὰς ἐργασίμους ὥρας του, θέλει βεβαίως ἀπωλέσῃ τὰς ὥρας καὶ τὰς ἡμέρας αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ πρὸς μεγίστην θλίψιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἀγαπώντων αὐτόν.

ΑΙΝΙΓΜΑ Α'.

Σὲ θερμαίνω σὲ σκεπάζω, ὅπως ἔχω ἂν μ' ἀφήσῃς
δοῦλός σου προβλεπτικός.

Πλὴν τὸν τρίτον σπόνδυλόν μου ν' ἀποκόψῃς ἂν τολμήσῃς
τότε ὅλως ἐναντίαν ιδιότητα λαμβάνω,
κακοτρόπου γυναικός·
νὰ σ' ἐκδικηθῶ ἔχθρόν μου καὶ νὰ σὲ καταψυχράνω.

ΑΙΝΙΓΜΑ Β'.

Πύργος· ψηλὸς
τὸν κλέφτη δεμένο·
τὰ παιδάκιά του κράζει
ἵς τὸ σπῆτι νὰ πᾶνε.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ.

Πόθεν καὶ ἐπὶ τίνος ἐφαρμόζονται αἱ φράσεις.

1—Ὁ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ.

2—Καὶ Σαοὺλ ἐν προφῆταις;

3—Ἐβγῆκεν ἀσπροπρόσωπος.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.

1—Διατί δὲν πρέπει νὰ κοιμᾶται τις ἐν θαλάμῳ, ὅπου ὑπάρχουσιν ἀπλωμένα ὑγρά ρούχα;

ΚΑΒΙΣ Α'.

.. +2Z .. yS .. 5+ .. H+22+ .. 5+ .. y4

.. W22 .. yS .. 5+ .. y4 5+ .. H+24

Εἰς τὸν πρῶτον λύσοντα τὴν κλεῖδα ταύτην δωρεῖται ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως ἀντίτυπον τοῦ διηγήματος· Ἡ νέα Ἑλληνὶς ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Νέρωνος.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

ΕΙΚΩΝ 1.

Ἡ εἰκὼν παριστᾷ·

Εἰς τὸ βάθος πόλιν ἐκτισμένην ἐπὶ ἑπτὰ λόφων καὶ διαβρέομένην ὑπὸ ποταμοῦ.

Ἐν τῷ πρώτῳ διαγράμματι ναὸν φυλαττόμενον ὑπὸ ἱερῶν ζώων.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ βράχον ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου κρημνίζουσι καταδίκους.

Ποῖον τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, τῶν ἑπτὰ λόφων τοῦ ποταμοῦ, τῶν ἱερῶν ζώων καὶ τοῦ βράχου;

Ὁ κρατήσας τὸ 1ον φύλλον θεωρεῖται συνδρομητής ἐπὶ ἓν ἔτος.

Παρὰ τῷ γραφεῖ τῆς «Ἀθηναίδος» εὐρίσκονται τὰ ἐξῆς ξένα περιοδικά.

Lectures Illustrées pour les Enfants.... Δρ. 2.50

Children's Friend..... » 2.50

Die Conntags-Chule..... » 2.